

beseffen en inzien hoe van zijn leiding zoowel het welzijn van het individu als dat zijner omgeving af hankelijk is. Dagelijks leert hem daar de ervaring, welke groote gevolgen het minste verzuim na zich kan slepen en hoe alleen voortdurende oplettendheid en toewijding naast onderlinge samenwerking een goeden gang van zaken mogelijk maakt.

Zeker zou het dan ook gewenscht zijn, dat ieder geneeskundige, alvorens in de praktijk te gaan, de boven aangegeven leerschool doorliep.

Een eerste en belangrijke schrede zal echter reeds gezet zijn, wanneer voor den aanstaanden gestichtsarts het doorloopen van zoodanigen oefeningstijd verplichtend wordt gesteld.

Het kwam mij gewenscht voor in dit *Tijdschrift* de aandacht op het bovenstaande te vestigen, waar reeds vroeger de vraag werd behandeld, in hoeverre de groote ziekenhuizen dienstbaar kunnen worden gemaakt aan de opleiding van de aanstaande geneeskundigen.

Wellicht, dat het hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst hierin aanleiding vindt om aan dit onderwerp zijn aandacht te schenken.

Meerenberg, 21 Februari 1901.

J. VAN DEVENTER SZ.

Utrecht, 23 Februari 1901.

M. de R.!

Naar aanleiding van het referaat van collega PINKHOF in n°. 5 van dit *Tijdschrift*, over aspirine, kan ik over dit nieuwe antirheumaticum, dat mij door den fabrikant FRIEDRICH BAUER en C^o. uit Elberfeld werd toegezonden, met verzoek het, zoo noodig, te beproeven, het volgende mededeelen.

Ik nam de proef op mij zelf en kan volkomen bevestigen wat Ref. mededeelde, dat aspirine volgens „de schrijvers eenige voordeelen heeft „boven salicylas sodae” echter met dien verstande, dat *eenige* gerust vervangen kan worden door *zeer vele*.

Iemand als ik, die zeer veel salicylas sodae gebruikt heeft, o. a. in 1891 in 4 maanden ongeveer 500 gram, kan uit ondervinding oordeelen over alle onaangenaamheden, die aan het gebruik er van verbonden zijn.

Om de werking der beide geneesmiddelen te vergelijken nam ik 2 avonden achter elkander 2.5 gram salicylas sodae, daarop 2 avonden niets en vervolgens 2 avonden 2.5 gram aspirine; beide praeparaten nam ik in 1 dosis met ouwel in, het 1ste wegens zijn mij „widerliche” smaak, het andere, wegens de moeilijkheid het met water te vermengen.

Mijn bevinding was als volgt:

Salicylas sodae.

1. Maagpijn, gevoel alsof er peper in de maag was, weinig zweet, veel urine-loozing.

2. 's Morgens misselijkheid, braken, geen eetlust, sterke oorsuizingen.

Aspirine.

1. Geen maagpijn, licht, aangenaam zweet.

2. In het geheel geen braakneiging, eetlust gewoon, weinig oorsuizing.

Ik beschouw dus aspirine als een groote aanwinst voor de lijders aan

rheumatisme en beveel het met vertrouwen aan, niet twijfelende of het zal als antirheumaticum eens het gebruik van salicylas sodae geheel verdringen

Over het algemeen raad ik den lijdens aan rheumatisme aan, om alle geneesmiddelen, die salicylzuur bevatten in weinige doch groote giften te nemen liefst tegen den nacht. Kleinere giften bijv. om de 2 uur 0.50 gram maken, dat iemand zich nog zieker gevoelt dan hij werkelijk is. Gelijk aan de meeste rampen een lichtzijde te vinden is vindt men er ook een bij rheumatisme n.l. hoe meer pijn men heeft des te minder let men op de onaangename zijde der geneesmiddelen. Wie nog enkele wenken over de behandeling van reumatisch lijden wenscht te lezen, kan deze vinden in een kleine door mij vertaalde brochure: *Over de behandeling van jicht en rheumatiek te Aken*, uitgegeven bij P. H. WITZEL te Hilversum 1897.

Dr. M. A. SCHEPERS, arts.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officieele verslagen, enz.

Aan het officieele verslag omtrent het Congres voor openbare armenzorg en bijzondere liefdadigheid, opgenomen in de *Staatscourant* van 27 Febr. l.l. is het volgende ontleend.

„Met nadruk werd er op gewezen, dat de bepalingen der Armenwet, welke „aan behoeftige zieken behoorlijke verpleging verzekert, niet voldoende zijn „voor de gevallen van tuberculose. De teringlijder komt gewoonlijk in de „gasthuizen wanneer het te laat is, en er menschelijkerwijze geen herstel „meer mogelijk is. Al wat men dan nog aan hem ten koste legt (en dat „bedragen aanzienlijke sommen) kan — wat de resultaten betreft — als „weggegooid geld worden beschouwd. Dat geld, op andere wijze besteed, „kan goed besteed geld worden en een aanzienlijke steun zijn voor de af- „zonderlijke sanatoria voor deze lijdens. Maar de groote vraag is: hoe het „geld te vinden voor deze ondersteuningskassen? Het burgerlijk armbestuur „kan daarin niet voorzien. Zonder medewerking van de particuliere liefda- „digheid kan dus het gewenschte doel niet worden bereikt en zal iets worden „bereikt, moet men er groote offers voor willen brengen. Maar men houde „daarbij in het oog, dat het groote belang der zaak die offers waard is, niet „alleen met betrekking tot de lijdens zelve, maar ook met betrekking tot „den algemeenen gezondheidstoestand”.

„Met het oog op het internationaal belang van de bestrijding der tuber- „culose werd ook de wenschelijkheid uitgesproken van een internationale „regeling, waardoor teringlijders in staat worden gesteld tot hun vaderland „terug te keeren, of bepaald werd, dat de kosten voor hun verpleging in „het buitenland werden betaald door de Regeering van het land, dat het „vaderland van den kranke is. Een internationaal bureau zou ook groot nut